Høgskolen i Telemark
Avdeling for allmenne fag

**EKSAMEN**

**I**

**5312 Internasjonal økonomi**

**07. 12. 2006**

Tid: 4 timer (09.00 - 13.00)

Målform: Bokmål

Sidetall: 3 (inkludert denne forsiden)

Hjelpemiddel: Kalkulator uten minne eller med tømt minne

Merknader: Ingen

Vedlegg: Ingen

**Oppgave 1** (20 %)

a) Forklar følgende begreper:
- netto kapitaleksport
- devaluering
- sektorspesifikke (næringsspesifikke) innsatsfaktorer

b) Hva menes med henholdsvis naturlige og kunstige handelshindringer? Gi eksempler.

**Oppgave 2** (30 %)

Innenlands etterspørsel etter tekstilvarer er gitt ved
$X_E = 5000 - p$,
der p er prisen i NOK per enhet. Tekstiltilbudet innenlands er gitt ved
$X_T = 4p$.

**a**) Bestem autarkilikevekten. Hva vil du si om det landinterne bytteforholdet mellom tekstiler og andre goder dersom de ressurser som går med i produksjonen av siste enhet tekstil kan gi tre enheter av annen produksjon?

**b**) Anta at det er mulig å kjøpe og selge tekstiler på verdensmarkedet til 50 euro per enhet. Valutakursen er 8 NOK/euro. Bestem innenlands produksjon og etterspørsel, samt import/eksport av tekstiler, ved frihandel. Tegn opp markedsskjemaet for situasjonen.

**c**) Det blir innført en tollsats lik 200 NOK per enhet importert tekstilvare. Bestem virkningene på innenlands produksjon og forbruk, og import. Regn ut virkningene på produsent- og konsumentoverskudd og gi en samfunnsøkonomisk vurdering av denne politikken.

**d**) Anta at de nasjonale tekstilprodusentene organiserer seg i et kartell. Hva kan tenkes å skje i hvert av følgende to tilfelle:
i) Kartellet har monopol på import/eksport av tekstiler.
ii) Det er fri import/eksport av tekstiler.

**Oppgave 3** (30 %)

Betrakt to land, A og B, og to goder, 1 og 2. Vi har følgende opplysninger om arbeidsverdier (arbeidskraftforbruk per produsert enhet) for de to godene i de to landene:

| | Land | |
|---|---|---|
| Gode | A | B |
| 1 | 2 | 3 |
| 2 | 1 | 4 |

a) Bestem landenes absolutte og komparative fortrinn.

b) Gå ut fra at arbeidskraften er fullt mobil innad i hvert land. Forklar at ved autarkilikevekt vil bytteforholdet (prisforholdet) mellom gode 1 og gode 2 være 2 i land A og 3/4 i land B.

c) Anta at det åpnes for fri internasjonal handel og at det internasjonale bytteforholdet mellom gode 1 og gode 2 blir 1,5. Forklar og illustrer hvordan en slik likevekt blir etablert. Hvem vil produsere hva og hvorfor?

d) Vi er fortsatt i regneeksemplet ovenfor. Hvordan vil du forklare at arbeiderne i begge land tjener på den frie handelen mellom landene? Anta at det handles 20 enheter av gode 1. Hvor stor er da handelen i gode 2 når eksportverdi = importverdi, og det internasjonale bytteforholdet fortsatt = 1,5? Beregn gevinstene ved en slik handel.

**Oppgave 4** (20 %)

a) Hva menes med reell valutakurs? Hvorfor er (endringer i) denne et egnet mål på (endring i) landets konkurranseevne overfor utlandet? Hva kan forklare at den reelle kursen typisk er mindre enn én når "Hjemlandet" er rikere enn "Utlandet" (og vice versa)?

b) Hva menes med bedriftseksterne stordriftsfordeler ("external economies of scale")? Hva kan forklare disse, og hvordan kan de forklare såkalte klyngedannelser ("clusters")?